

Gallio

TRACTATVS DE
ALIMENTIS
PLENISSIMVS.
ET OMNI HOMINVM
GENERI, PRÆSERTIM IN PRAXI
ET FORO UTILISSIMVS,

In quo

VNIVERSA ALIMENTORVM MATERIA, NEMPE CVI
et quibus, quando, quomodo, qualiter, quandiu, ea praefari, peti, repeti, aut denegari
debeant, vel durante lue, vel eadem cessante: additis cum specialibus corundem
privilegiis, sum præceptis generalibus, 327. Questionibus docte
et fideliter absolutur:

AVTHORE

D. IOAN. PETRO SVRDO I.C. CASALENSE,
ET SENATORE PRÆCLARISS.

Opus nunc excusum, & detersis, quæ in priore editione irroperant,
mendis, repurgatum.

Cum Summariis, Indicib[us]que locupletissimis.

Secundum excusis

TRACTATVS DE SENTENTIIS PRÆIVDICIALIBVS SEV PRO-
utionalibus, vbi eadem alimentorum materia, maximè durante lite praefan-
dorum, succinctè explicatur:

AVTHORE D. PETRO REBUFFO J. C. CLARISS

COLONIAE ALLOBROGVM,
EXCVDEBAT PETRVS DE LA ROVIERE

M. DCXIII.

S E R E N I S S I M A
D O M I N A E D . E L E E N O R A E
A V S T R I A C A E , M A N T V A E
D V C I , IO . P E T R V S S V R D V S

S. D.

Ovo certe, & aliis qui in legali facultate sua scripta edidere, prorsus inusitato, non tamen absurdio, aut minus consonante exemplo Liber hic Alimentorum Tractatum continens tuis auspiciis legentium manus percurret: solis enim viris ciuiummodi scriptiones dicare veterum, & recentiorum quoque consuetudine usurpatum est, mihi vero aliorum exempla, quæcumque eos ratio impulerit, ut non semper negligenda, ita nec indistincte amplectenda videntur, nisi cum actionis nostræ ratio aut nulla, aut non planè certa constare potest? Quo enim consilio grauissimi authores Principum virorum patrocinia sibi implorare indignum non putarunt, eo ipso mihi Serenissima Eleenora, quin tuæ amplitudinis fidem grauissimi nominis auctoritatem, clarissimum natalium splendorum, atque alias excelsi animi tui cumulatissimas dotes ad Libri huius tutelam aduocarem, minimè dubitandum sit. Quis enim nostro, aut patrum nostrorum seculo fuit nobilitatis Stemmatu præferte audebit tuo generi? quod si patrum attendamus, à longa maximorum Cælaturi serie, si materiaui, ab inuidissimorum Regum numeram interrupto ordine dicitur. Sed haec eti per se ipsa præclarissima sunt, atque egregiam in omnem Provinciam cui nominis famam propagare possunt, ea tamen tanquam unius ardentis fortunæ beneficio referenda, parui putasti facienda, nisi tanto benignioris gratiæ afflatu, te morum grauitate, otis, & personæ dignitate, miraque in totius vita cuticulo honestate, uti quæ tua sunt præcipua ornamenta, non modo dignam probares, verum virtutum omnium præcellentium concurso ceteros qui sunt, quique fuere Princes anteire, atque incomparabili animi magnitudine superare contenderes, quas ego innumeras animi dotes si tam angusto elogio perstringere tentarem, male dixisse, non laudasse viderer. Illud porro unum silentio inuoluere indignum & nefas esset, quod vel tacentibus aliis omnibus tui nominis gloriam totius terrarum orbis finibus minimè contentam admirabili hominum consensu ad æternam præpotentis Dei arcem extollere potest, quod lapsum & prostratam, ac proximum extinxit in egenos pietatem tanta alacritate suscitasti, & erexit, cœctam tanto studio, & que immensis largitionibus liberaliter foues, ut in hac provincia quicunque opibus, & fortunæ bonis expoliati, quicunque parentibus orbati, quicunque humano omnia auxilio destituti sunt certum sibi, & nunquam non paratum in tuis inexhaustæ liberalitatis præsidio constitutum esse refugium experiantur, & faceantur. Sed quid dico refugium? nonne honesti nominis familias aduersis fortunæ casibus conflictatas grauissimam in latebris ferentes inopiam, & ingenuo pudore præpedias, cuiquam suæ vitæ miserias patefacere non audentes, missis exploratoribus, qui per tuigili studio, & diligentia in cam curam incumbereat, ab imundis vitæ fôrdibus

TRACTATVS DE ALIMENTIS, D IO. PETRI SVRDI CASALENSIS, I.C. præclarissimi.

TITVLVS I.

Cui, & à quibus lege debeantur alimenta.

SUMMARIA.

- 1 Pater tenetur alere filium.
- 2 Educatio est de iure naturali.
- 3 Pater negando alimento filio efficitur anathema.
- 4 Filii alimenta efficaciter debentur, quam uxor.
- 5 Pater ne filios alii statuto disjone non potest. ubi latè.
- 6 Beneficiatus tenetur partem reddituum converttere in elemosynam, & non excusat ut confuetudine.
- 7 Confuetudo est altera natura.
- 8 Pater ne filium ait, patto induci non potest.
- 9 Argumentum à statuto ad patrum negatione valens.
- 10 Princeps est filiorum legibus.
- 11 Princeps est lex animata in terris.
- 12 Princeps facere non potest, quod pater non alii filium.
- 13 Princeps non est solitus dictamine rationis.

- 14 Princeps sine causa non tollit ius gentium.
- 15 Ius gentium indicium est ratione naturali.
- 16 Ius gentium est potentius principatu.
- 17 Confuetudo tantum potest, quantum Principis dispositio.
- 18 Pater etiam cum iuramento non potest privare filium alimenti.
- 19 Juramentum nihil operatur in his, que non pendet à potestate invantis.
- 20 Pater tenetur alere filium emancipatum.
- 21 Emancipatus habetur pro mortuo, & non est in parentate patris.
- 22 Obligatio alendi oritur à charitate sanguinis, non à parentia potestate.
- 23 Emancipatus non tollit iura sanguinis.
- 24 Emancipatus retinet quasdam reliquias naturales.

QVÆSTIO I.

VIDE B V M est, quibus praestanda sint alimenta iuri censuta, & dubium non est quin pater tenet ut filios [1] alete, & si quis à libertis, s. si quis ex iis, s. si de libe, agnoscend. educatio enim [2] est de iure naturali, inquit, de iure natura in prin. c. ius naturali, dicit. 1. dicitur enim filios necare denegando alimento, & necare. si de libe, agnoscend. & quod sit anathema. [3] not. Archid. in d. text. & ponit Proposi. qui subdit, habere filios opus est patris, & infat elemosynam parvulis iure praepucibus relataam, dici legitum in piâ causam. Rebuffo in tracta de priuilegiis sub priuilegiis. 33. n. 9. haec autem conclusionem quod pater filios teneantur alete, habent Doctores pallini in ore, præcipue Barto. & bert. & alij in d. l. si quis à libertis. Vital. in tract. clausul. tit. an alimen. renuncia. p. 3. & circuicatus debentur filii quām vixit. [4] & post Crav. in cons. 139. n. 3. ponit Lancello. Galia. in consuetud. Alexan. in ver. 1. filios, nume. 42. adib. verb. liti. & debentur filii alimenta, ut statuto contrarium censeri non possit. [5] vt voluit Cyn. in Isauimus. C. de nuptiis.

Io. Andr. ad Specu. in rit. qui filii sunt legitimi. n. 13. vbi inquit, non cencere statutum disponens, quod pater non tenet ut alere filium maiorem annis decem octo, quia filiorum educatio est de iure naturali: prohibeti ergo aut tolli non potest. s. naturalia. laisti de iure natura. & licet actio producta sit à iure civili, vel prætorio, arque ita, ex tempore, principale tamen obiectum dimensurari debet à natura, à qua debitum alimentorum originem sumit, hoc etiam voluit Bald. in locum lege. C. de episcop. & cleri. inferunt ideo Cyn. & Bal. in locis predictis, quod & si statutum possit tollere, & minuere legitimam, non tamen ita potest excusare, ne filius alimenta consequatur, quorum loco legitima successione videtur. tandem opinione probauit Bal. in l. s. s. ipsum autem C. de bon. que liber, vbi ale, quod est legitima filio debeatur iure naturali tantum, arque ideo possit per statutum augeri & minui: tamen alimenta debentur iure naturali, & formalis: quare non ita minui potest, ut filio deficit unde se aler. Ancha. quoque in re p. cap. 2. questio. 11. de constit. vult, quod statutum non possit priuare filium legitima, allegat lo. And. in loco prædictato, & dicit Ange. in leg. 1. s. ius na-

REFLEXIONES
IN CATHOLICISMO

TRACTATVS

DE SENTENTIIS PRA-
IVDICIALIBVS SEV PRO-
VISIONALIBVS , IN QVO
ETIAM DECLARANTVR

ORDINATIONES REGIAE
materiæ huic con-
gruentes,

A D. PETRO REBUFFO
de Moncenisiano Iurinm do-
ctor & comice
editus.

NNN

REVERENDO IN CHRI-
STOPATRI, ET DOMINO NICO-
LAO PELLEVE, DIVÆ VIRGINIS

MARIE DE CHATRICIO ABBATI DI-
gnissimo, senatorique in Parisiensi curia
præstantissimo, Petrus Re-
buffus S.

NVLTIS arque magnis suis beneficijs tibi antea deuinclus egregie
et que amplissime senatores cogitabam quibus modis recurre, quoniam
obligatione, aut in solidum (ut iuris consultorum more loquar) aut pro
parte liberari possem: initio quidem aliquis locus relatus videbatur:
quia etiam me in dies postea magis arque magis tua munificèria or-
nare non cessasti: adeo ut semper aliquid accesserit ad cumulum tuorum erga me merito-
rum: factum est, ut iam putem deinceps non tecum contendendum beneficium: nulla nam
que aut per quam exigua mea erga te sunt, sed vis (ut coniector) vestigia Philippi Ma-
cedonum Regis sequi, qui cum Philonis Thebani hospitio receptus esset, multisq. ab eo
officiis affectus, is autem cum vicissim à Philippo nihil muneris accipere veller: ne me (in
quit Philippus) beneficèria superatum haec laude spolies, quod hactenus à nemine bene-
ficijs vilius fuerim, & maxime cum summo loco nobilique genere ortus sis: quorum pro-
prius non est liberalitate rei, ex quo personuendi debet spem nullam penitus superesse facio
noui: sed quoniam liberalis ingenui que animi est cui plurimum debet, si vires in repen-
dendo defint significacionem: tamen non ingrata voluntatis officiosa non prætermittere,
tunc quod in ipsius dñi Christi anniversario. Quare hoc non aliunde pecuniam munusculum, sed in
dustria nostra comparatum, & ingenio velut propriè agri fructum donare, ac offerre, pra-
seritum cum tibi conuenire videam. Tractatum itaque de sententiis preciudicialibus di-
candum censui, ut sit benevoli, & non immemoris animi argumentum aliquod, &
sanè aptius ad hanc rem nihil visum est nostris lucubrationibus, in ea potissimum di-
sciplina, in qua tu & plurimum excello, & ab omnibus magnopere laudaris, præter
ceteras que in te egregia sunt, & eximia animi doles, bonarumque artium peritiam:
quibus omnibus cum maiorum tuorum nobilitatis præstantia in vestro amplissimo se-
natorio ordine præludes. Hanc igitur quantulancunque partem industrie nostræ gra-
to animo excipias, rogo. Charta hæc nostra remuneratio apud ingenuos virtutis cul-
tores, qualis es tu, auro gravior esse solet, præsertim cum nunc aliud præstare facile ne-
queam. Vale.

TRACTATVS DE SENTENTIIS PRÆIVDICALIBVS, SEV PROVISIONALIBVS.

NALIEVS.

Frequenter
provisionis
materia.

DINTELLECTUS HABHIUSCET FREQUENTISSIMA IN PALATI MATERIA, POLLO SUM VERE PREFARI ID QOD IN SINI LI DOCA IN RUBR. FF. DE IN LICE IURAND. INQUIUNT, QOD IN PULATIS & PRACTICA ISTA MATERIA, NON IN SCHOLIIS DISCITUR, & MAXIME IN HOC SOLENI PARISIEN PALATIO, IN QUO TURBA DOCTISSIMORUM VIROTUM, & PRACTICANTI VERBAT QUI HANC MATERIA EXACTIUS, AC PERFECTIONIUS TRACTARE POTUSSENT, SI COMMODUM PUBLICU IN ANIMO TANTUM HABUSSENT. SED VIDES EAM NECESSATIAM, IN VISUQUE FORENSI FREQUENTISSIMAM, & NECESSARIAM HACTENUS EAM, NE A LIMINE QUIDE SALUTASSE, VOLUI HEC PAUCA IN ORDINEM REDIGERE: VT DEinceps I*UENIBUS* HEC INCORPORA MATERIA NOTA FIAT.

QUOD SIT PROMEDATOR.
3. Et in primis discutiendum est, quod prouidere est prouiditari, & ante, vel a longe, & futurum, aliquid, antequam factum sit, videre: vt inquit Lucas de penna in L. si ultra, de decurio lib. 10. C. & in l. prohibitum col. 1. C. de iure fisci. ibidem inde venit prouidentia, quae est quedam prouidentia circa futura, glo. in proce. insti. s. quorum. & idem Lucas afferit in l. l. C. de agricol. & censit. lib. 11. & ista prouidentia est duplex.

HERETICOS QUARE 3. Quedam diuina, quae moderatur & temperat vniuersitatem. Origenes super Gene. 2. c. dicit, multa sine Dei voluntate geri, nihil tam sine eius prouidentia: de qua plene loquitur Bercor. in verbo, prouidentia, & Floren. in 4. parte summa. l. 1. 2. 3. 3.

PROVIDENTIA AD QUOD REFERAT. 4. Ideo diuina prouidentia multos diversi eritis hereticos esse permittit: ut cum interrogant nos ea quae nescimus, sic discotiamus pigritionem, & divinas scripturas capiamus, sic ait diuus Augusti. in cap. fin. 24. question. vltius. de hac etiam tractant Theologi. ad illos reuicio, ut mea sim forte contentus.

REPROPHETA 5. Altera est humana, qua homo interdum sibi personam discretè prouidet. Deute. 32. v. in tam sapientem, & intelligenter, & nouissima prouiderent: & iurisconsil. ait summa prouidentia legitimis tutelis delatas in l. ff. de legi, tuto. & alibi inquit principali prouidentia fieri debere, id est principis prouisione isti l. si arrogator. ff. de adoptio. inde princeps dicitur prouidentissimus: quia super alios negotios publicis, & sui regni prouidere debet in l. vnum ex familia. in f. ff. de legat. 2. vbi gl. dicit prouidentiam respicere arma, sed dicte prouidentiam in omnibus rebus esse posse: & ideo non debemus tantum restringere ad arma, & viri prouidi dicunt solentes, & prudentes c. nisi essent viri prouidi-

de præben. & iurisconsil. nec quicquam obstat vni tantum ex hereditibus prouideri laus. s. de pact. & idem iurisconsil. in l. i. in princip. de tigno iuncto quod lex prouidenter efficit, & in l. qui foecas ibi, ne quelcerent, ut prouidere potuerit; ad legem Aquil. ff.

6. Et cum lex dicit, prouideat iudex, intelligitur ex officio l. c. cuius sat. s. cauient. vbi docto. C. de agricol. & censit. lib. 11. quod intelligerem verum, quando actio non competebat, alias intelligunt, prouideat ordinem iuris seruato iuxta ea que not. docto. in l. vijum. ff. si certum peratur, ac si dictum fuerit, iustitia in administrat illicit, in p. ibi, ne quis iniquum lucrum, aut diminuit sentias, præses prouideat. ff. de offic. præsid.

7. Interdum prouidetur alicui de dignitatibus, beneficiis, aut officiis ecclesiasticis, de qua prouisione loquitur totius titulus de electio. de præben. & alij similes, etiam ego ipse de hac prouisione scripti in rubr. de collatio. in concord. & ibi adieci hodie beneficiis prouideri per quinque casus, & vocatum non esse in via ob maliciam nostram, utpote quia nullus vel admodum pauci vocantur tanquam Aaron: ne illi quidem, quos aequus amavit Iupiter, aut ardens eucxit ad ethera virtus prouisio itaque per vocatum nunc dormit, & quandoque suscitabitur, si viri sancti eam excitaueint orationibus.

8. Et prouisio hominis facit cessare prouisionem legi, nempe maritus potest intendere actiones paraphernalis, uxori competentes, si viror illi tradiderit instrumenta: nisi ipsa uxor aliter prouiderit. l. 6. C. de pact. conuenit l. maritus de procur. & consanguineus pro consanguineo agit, nisi alteri fuerit datum mandatum. l. exigendi ibidem hoc limitarem non procedere in illis casibus, in quibus non licet iuri renunciare: tunc prouisio hominis non tollit legis prouisionem: vt in tacita hypotheca probant docto. in l. 2. C. de iure emphy theo. & Ioh. Grotus in repetit. l. si constante, col. 35. ff. solu. matr. verific. secunda sit conclusio. sequitur Comes in s. fuerat. col. 15. nu. 19. de actio. in institut. & in quibus casibus licet dispositioni iuris renunciare, abunde tractat Fel. in cap. si diligenter de fato competen.

9. Item prouisionem dicunt Canonistæ esse verbum latissimum gl. & doc. in ele. fin. de elect. & in c. si compromissarius eo. titu. lib. 6. & Cardi. in clemen. caussam q. 4. & ele. in plerisque quest. 16. in titul. ob id continet electionem, collationem, nominationem, & postulationem, & omne in modum, quo ecclesis prouidetur, ut nominatim scribit Cardina. in element. a. s. final. de præbend. per cap. cum in illis. s. 1. de præbend. in 6. scripti in q.